

Specialistexamen 30 år

825 allmänläkare diplomerade av SFAM 1989 – 2019

Hur började det?

- Pilotförsök 1989 i Luleå med tio examinandor från norra Norrland.
- Samarbete mellan SFAM och de allmänmedicinska akademiska institutionerna. Projektledare Ulf Måwe.
- Första nationella examen hölls 1991 med 33 deltagare från hela landet. Sedan dess årligen med 20-45 deltagare.

"Nog hade jag trott att specialistexamen skulle vara utvecklande men inte att det skulle vara så himla roligt."

(examinand 2014)



Examinander och examinatorer 1989

Hur har examen utvecklats?

- Grunden är samma som vid starten, men de fyra momenten har justerats och förändrats efterhand genom diskussioner med examinandor och examinatorer.
- Så småningom föreslogs en liknande extern värdering tidigare under ST, som grund för att kunna påverka utbildningsplanen och handledningen, och det ledde till att Mitt-i-ST startade 2002.

Tankarna bakom examen

- Utveckla specialiteten allmänmedicin.
- Visa vad som är god klinisk standard i allmänmedicin.
- Visa vad en ST-läkare ska kunna efter sina 5 år.
- Pröva detta i praktisk handling där patientmötet är i fokus.
- ST-läkaren ska bli sedd och få bekräftat av en extern kollega: nu är du verkligen en specialist i allmänmedicin.



Lärargruppen på kompetensvärderingskursen 2005

Examen som vägvisare

- Via examen kan engagerade allmänläkare inspirera andra att bibehålla, utveckla och förnya sin allmänmedicinska kompetens, även om bara en liten andel av varje årskull genomför examen.
- Genom examen bildas informella nätverk, där allmänläkare lär känna kollegor i andra delar av landet och får inspiration och perspektiv på sin egen verksamhet och vad allmänmedicin är och kan vara.
- Många examinandor vittnar om att examen har stärkt deras professionella självkänsla.

Vad testas i examen?

- **Portföljen** – överblick över ST-utbildningen, självvärdering, handledarutlåtande.
- **Skriftliga provet** – medicinsk kunskap i kombination med allmänmedicinskt omdöme.
- **Uppsatsen** – insikt i vetenskaplig metodik och förmåga att redovisa det skriftligt.
- **Praktikdagen** – en examinator besöker examinandens vårdcentral och sitter med vid patientbesök.
- Examinator sammanfattar sin värdering i en rapport till examinandan.



Examinatorsgruppen i Uppsala 2009



Glada nydiplomerade i Uppsala 2009



Några deltagare och lärare på kompetensvärderarkurs 2019.

Hur blir man examinator?

- SFAM:s kurs i kompetensvärdering är grunden. Den ges varje år som internat tre dagar i vecka 3 och ibland även vid andra tillfällen.
- En första examination med stöd av en erfaren medvärderare ingår också för att vara examinator självständigt.
- Kursen är också utbildning för Mitt-i-ST-värderare, samt fördjupningskurs för studierektorer och handledare.

SFAM
Svensk förening för allmänmedicin